

हंसराज मॉडल स्कूल

पंजाबी बागः, नव दिल्ली

पाठ्यचर्या – 2024-2025

विषयः- संस्कृतम्, कक्षा- नवमी

मासाः	पाठाः/विषयाश्च	अधिगम-उद्देश्यानि	गतिविधयः	अभ्यासकार्यम्
अप्रैलमासः	प्रथमः पाठः- अविवेकः परमापदां पदम् द्वितीयः पाठः- पाथेयम् व्याकरणम् – अव्ययपदानि	<ul style="list-style-type: none">● छात्राः विवेकशीलतायाः महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।● छात्राः धैर्य-उत्साहादिगुणानां महत्त्वम् ज्ञास्यन्ति ।● छात्राः सत्सङ्गतेः महत्त्वम् अवगमिष्यन्ति ।● सद्गुणानां विकासः भविष्यति ।● सम्प्रेषणकौशलविकासः भविष्यति ।● श्रवण-भाषण-पठन-लेखनकौशलानां विकासः भविष्यति ।	श्लोकानां सस्वरगायनम् - छात्राः द्वितीयपाठस्य श्लोकानां सस्वरं गायनं करिष्यन्ति।	गृहकार्यम् – प्रथमः पाठः – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 7,8 द्वितीयः पाठः – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 17,18 अभ्यासपत्रम् – वर्णविन्यास-वर्णसंयोजनम्
मईमासः	तृतीयः पाठः- विजयतां स्वदेशः व्याकरणम्- वर्णमाला वर्णोच्चारणस्थानानि च	<ul style="list-style-type: none">● देशभक्तिभावनायाः विकासः भविष्यति ।● त्यागभावनायाः विकासः भविष्यति ।● चिन्तन-निर्णय-समस्यासमाधान-कौशलानां विकासः भविष्यति ।	पात्राभिनयः - छात्राः पाठस्य पात्राणि चित्वा अभिनयं करिष्यन्ति।	गृहकार्यम् – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 29,30 कार्यपत्रम्- पाठाधारितम्
जुलाईमासः	चतुर्थः पाठः – विद्यया भान्ति सद्गुणाः पञ्चमः पाठः – कर्मणा याति संसिद्धिम् व्याकरणम् – स्वरसन्धिः, अपठितावबोधनम्	<ul style="list-style-type: none">● छात्राः शिक्षायाः महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।● छात्राः कर्तव्यपालनस्य महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।● श्रवण-भाषण-पठन-लेखनकौशलानां विकासः भविष्यति ।	कथालेखनम् - छात्राः 'विद्यायाः महत्त्वम्' इति विषयम् अधिकृत्य एकां कथां लेखिष्यन्ति।	गृहकार्यम् – चतुर्थः पाठः - प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 39,40,41 पञ्चमः पाठः – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 50,51,52 कार्यपत्रम्- पाठाधारितम् अभ्यासपत्रम् – पाठगतसन्धिकार्यम्

मासाः	पाठाः/विषयाश्च	अधिगम-उद्देश्यानि	गतिविधयः	अभ्यासकार्यम्
अगस्तमासः	षष्ठः पाठः – तत् त्वम् असि व्याकरणम् – व्यञ्जनसन्धिः, प्रत्ययाश्च	<ul style="list-style-type: none"> ● उपनिषदां सामान्यपरिचयः भविष्यति । ● आत्मतत्त्वज्ञानस्य बोधः भविष्यति । ● छात्राः विवेचनात्मकचिन्तनं करिष्यन्ति । ● सम्प्रेषणकौशलस्य विकासः भविष्यति । 	कला-एकीकरणगतिविधिः- छात्राः पाठम् आधृत्य सचित्रं भारतीयविज्ञानपरम्परायाः वर्णनं करिष्यन्ति।	गृहकार्यम् – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 61,62 कार्यपत्रम्– पाठाधारितम् अभ्यासपत्रम् – धातुरूपाणां प्रयोगः
सितम्बरमासः	व्याकरणम् – कारक-उपपदविभक्तयः, सङ्ख्याश्च रचनात्मककार्यम् – पत्रलेखनम्, चित्रवर्णनं, संवादपूर्तिश्च	<ul style="list-style-type: none"> ● रचनात्मकचिन्तनकौशलस्य विकासः भविष्यति । ● विवेचनात्मकचिन्तनकौशलस्य विकासः भविष्यति । ● निर्णयकौशलस्य विकासः भविष्यति । 	संस्कृतसम्भाषणम् – छात्राः प्रदत्तविषयम् आधृत्य संस्कृतभाषया सम्भाषणं करिष्यन्ति।	व्याकरणस्य रचनात्मककार्यस्य च अभ्यासपत्रम् – पाठाधारितं व्याकरणकार्यम् चित्राधारितवर्णनम् कार्यपत्राणि
अक्तूबरमासः	सप्तमः पाठः – तरवे नमोऽस्तु अपठितावबोधनम् व्याकरणम् – विसर्गसन्धिः	<ul style="list-style-type: none"> ● वृक्षाणाम् उपयोगितायाः बोधः भविष्यति । ● पर्यावरणरक्षणं प्रति जागरुकाः भविष्यन्ति । ● श्लोकानाम् अन्वयपूर्वकं भावबोधनं भविष्यति । ● छात्रेषु जीवनमूल्यान् प्रति आदरभावः भविष्यति । 	क्रीडा-एकीकरणम् - छात्रेभ्यः वृक्षाणां नामानि प्रदास्यन्ते । छात्राः वृक्षाणां नामानुसारेण तेषां लाभान् लेखिष्यन्ति ।	गृहकार्यम् – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 69,70 कार्यपत्रम्– पाठाधारितम्
नवम्बरमासः	अष्टमः पाठः – न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते रचनात्मककार्यम् – पत्रलेखनम्, चित्रवर्णनं, संवादपूर्तिश्च	<ul style="list-style-type: none"> ● गति-यति-लयपूर्वकं वाचनकौशलस्य विकासः भविष्यति । ● छात्राः ज्ञानस्य महत्त्वम् अवगमिष्यन्ति । ● विवेचनात्मकचिन्तनस्य विकासः भविष्यति । 	कथावाचनम् - छात्राः कथायाः वाचनं करिष्यन्ति ।	गृहकार्यम् – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 79,80 कार्यपत्रम्– पाठाधारितम्
दिसम्बरमासः	नवमः पाठः – कवयामि वयामि यामि व्याकरणम् – कारक-उपपदविभक्तयः संवादपूर्तिः	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्राः अभिनयपूर्वकवाचनं कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति । ● रचनात्मककौशलस्य विकासः भविष्यति । ● छात्राः शिक्षायाः महत्त्वम् अवगमिष्यन्ति । 	प्रश्नोत्तरी – छात्राः वर्गेषु विभक्ताः भविष्यन्ति। प्रतिवर्गं प्रश्नाः प्रक्ष्यन्ते उत्तरानुसारेण च अङ्काः प्रदास्यन्ते ।	गृहकार्यम् – प्रश्नाः – 1,2,3,4 पृष्ठसङ्ख्या – 91,92 कार्यपत्रम्– पाठाधारितम् अभ्यासपत्रम् – संवादपूर्ति
जनवरीमासः	अवशिष्टकार्यं पुनरावृत्तिश्च		सस्वरगायनम् - एकादशपाठे सङ्कलितानां देशभक्ति-भावमयानां पद्यानां सस्वरगायनम्	अभ्यासपत्रम् – परीक्षायै अभ्यासकार्यम्